

**Komparativna analiza procedure
napredovanja u viša zvanja i zasnivanja
radnog odnosa na Univerzitetima u
Hrvatskoj i Srbiji**

Dejana Nešić

**Komparativna analiza procedure napredovanja u viša
zvanja i zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetima u
Hrvatskoj i Srbiji**

Beograd, 2022.

Sadržaj:

1. Uvod.....	3
2. Normativni okvir	3
3. Zakonski nivo Hrvatska.....	4
4. Zakonski nivo Srbija.....	11
5. Hrvatska – Statut Sveučilišta	15
6. Srbija – Pravilnik o sticanju zvanja.....	20
7. Zaključak	30
8. Literatura.....	33

Kakva je procedura napredovanja i zasnivanja radnog odnosa univerzitetskih nastavnika?

Komparativna analiza procedure napredovanja u viša zvanja i zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetima u Hrvatskoj i Srbiji

Mreža akademske solidarnosti i angažovanosti predstavlja izveštaj čiji je cilj da nas uputi u proceduru napredovanja u viša zvanja i zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetima u Republici Srbiji i Republici Hrvatskoj. U zaključnom delu izveštaja se komparativno analiziraju način i postupak sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu i Sveučilišta u Zagrebu kroz odgovore na ključna pitanja:

- 1) Kako se pokreće inicijativa za napredovanje nastavnika?
- 2) Ko je u okviru procedure izbora nadležan za donošenje odluke? (u okviru ovog dela analize detaljnije se opisuju obe procedure i pravi paralela u hrvatskom i srpskom zakonodavstvu)
- 3) Da li nastavnik po dobijanju zvanja radni odnos zasniva na određeno ili na neodređeno vreme?

2. Normativni okvir

Analizom pravnih propisa procedure napredovanja u viša zvanja i postupka zasnivanja radnog odnosa, utvrđeno je da su u Srbiji oba procesa načelno definisana kroz Zakon o visokom obrazovanju¹, a u Hrvatskoj Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju². Nadalje, procedura je u Srbiji detaljno razvijena Pravilnikom o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu („Glasnik Univerziteta u Beogradu ” br. 200/2017 i 210/2019) i dodatno je prema čl. 1 u odeljku OPŠTIH ODREDBI (I) definisano da svaka visokoškolska ustanova može u skladu sa ovim pravilnikom bliže urediti ovu proceduru. U Hrvatskoj je postupak sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa

¹ Zakon o visokom obrazovanju, “Sl. glasnik RS”, br. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - dr. zakon, 67/2019 i 6/2020 - dr. zakoni

² Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I; <https://www.zakon.hr/z/320/Zakon-o-znanstvenoj-djelatnosti-i-visokom-obrazovanju>

nastavnika detaljnije uređen pročišćenim tekstom Statuta Sveučilišta³, te dodatno definisan posebnim pravilnicima sastavnica (znanstveno-nastavnim, umetničko-nastavnim itd.).

Procedura izbora u zvanje i zasnivanja odgovarajućeg radnog mesta biće najpre objašnjena na nivou Zakona u Hrvatskoj i na nivou Zakona u Srbiji, da bi se u daljem pojašnjenju bavili pravilnicima koji su na manjem nivou opštosti, ali pružaju uvid u detaljniju regulaciju postupka.

2. Zakonski nivo Hrvatska

Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u odeljku 4. (ZNANSTVENICI I SURADNICI) kategorisana su naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna, saradnička i stručna zvanja na sledeći način:

Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su docent (doc. dr. sc./dr. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc./dr. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom zvanju (prof. dr. sc./dr. art.).

(2) Znanstveno-nastavna zvanja u znanstvenoj komponenti odgovaraju znanstvenim zvanjima kako slijedi: 1. docent – znanstvenom suradniku, 2. izvanredni profesor – višem znanstvenom suradniku, 3. redoviti profesor – znanstvenom savjetniku, 4. redoviti profesor u trajnom zvanju – znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

(3) Nastavna zvanja su predavač (pred.), viši predavač (v. pred.), profesor visoke škole (prof. v. š.), lektor, viši lektor, umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik.

(4) Suradnička zvanja su asistent i poslijedoktorand.

(5) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik⁴.

Na Sveučilištu, odnosno na njegovim organizacionim jedinicama, se izbori u sva navedena zvanja sprovode putem javnog konkursa u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (nadalje Zakon) , pa se sa izabranim kandidatom zaključuje ugovor o radu⁵. Osoba koja ispunjava uslove za izbor u zvanje može se izabrati u odgovarajuće zvanje i

³ Na temelju Odluke o izmjeni Statuta Sveučilista u Zagrebu od 28. rujna 2017. godine (Klasa: 012-03/17-02/15, Urbroj: 380-020/173-17-1), pravna služba Rektorata Sveučilišta u Zagrebu je dana 9. listopada 2017. utvrdila pročišćeni tekst Statuta Sveučilista u Zagrebu.

⁴ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 91. (NN 94/13), stavka 1

⁵ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 92 (NN94/13), stavka 1.

bez zaključivanja ugovora o radu ukoliko će učestvovati u izvođenju dela ili cele nastave (tzv. naslovno zvanje) na visokom učilištu⁶.

Člankom 34. (NN 94/13) Zakona definisano je koji je kriterijum za ovlašćivanje određene naučne ustanove da sprovodi izbor u zvanja. Rešenje o ovlašćenju za sprovođenje dela postupka izbora u naučno zvanje izdaje resorni ministar na osnovu predloga Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj naučnoj organizaciji koja zadovoljava kriterijum da u stalnom radnom odnosu sa punim radnim vremenom ima zaposlene sa naučnim zvanjem, i to najmanje petnaest u odgovarajućem naučnom području, i najmanje sedam u odgovarajućem naučnom polju, odnosno interdisciplinarnom području, od čega najmanje tri naučna savetnika. Ovakvo ovlašćenje može dobiti i visoko učilište sa statusom naučne organizacije koje u stalnom radnom odnosu ima zaposlene sa nepunim radnim vremenom, ali da oni ispunjavaju uslov koji je ekvivalent pune zaposlenosti u naučnoj organizaciji. U stavu 3 ovog člana Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i njenom Statutu, ovlašćena, na osnovu odluke nadležnoga matičnog odbora, za sprovođenje dela postupka izbora u naučna zvanja za svoje zaposlene na naučnim radnim mestima za sva naučna područja i polja.

Ovlašćenje naučne organizacije upisuje se u Upisnik naučnih organizacija. Postupak izbora u naučnoj organizaciji sprovodi stručno telo kojem su statutom u nadležnost stavljena naučna pitanja. Ministarstvo po službenoj dužnosti proverava da li su u naučnoj organizaciji zadovoljeni uslovi o broju zaposlenih u odgovarajućem naučnom području, odnosno polju, te ako institucija više ne ispunjava uslove, ministar donosi rešenje o brisanju ovlašćenja iz Upisnika naučnih organizacija. Ovlašćena naučna organizacija može posebnim pravilnikom bliže urediti onaj deo postupka izbora u naučna zvanja koji ona sprovodi. Postupak dobijanja rešenja o ovlašćenju za sprovođenje dela postupka izbora u umetničkonastavna zvanja primenjuje se na odgovarajući način i pri izboru u umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja.⁷

Postupak izbora definisan je člankom 35. (NN 94/13) ovog Zakona. Zahtev za izbor u naučno zvanje podnosi se ovlašćenoj naučnoj organizaciji, uz priložene dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u određeno zvanje. Ovlašćena naučna organizacija, u roku 30 dana od dana primanja

⁶ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, odeljak IV, članak 47, stavka : Visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola.

⁷ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, član 34 (NN94/13, stavke 1-7)

zahteva za izbor u naučno zvanje, imenuje stručnu komisiju⁸ koja se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem naučnom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor. Barem jedan član komisije ne može biti zaposlen u naučnoj organizaciji u kojoj je zaposlen kandidat. Komisija ocenjuje jesu li ispunjeni uslovi za izbor te predlaže da se kandidat izabere ili ne izabere u naučno zvanje. Komisija svoj izveštaj podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja. Na osnovu izveštaja stručne komisije i odluke stručnog tela iz navedenog članka 34. stavke 3. ovoga Zakona, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i predlog nadležnom matičnom odboru. Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i predlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultovati sticanjem zvanja. U slučaju da matični odbor propusti zakonom utvrđeni rok, kandidat može zahtevati od nadležnog područnog veća da samo odluči o zahtevu. U slučaju da postupak izbora sprovodi područno veće, zbog propuštanja navedenog roka, kandidat se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Ukoliko matični odbor ne potvrdi mišljenje i predlog ovlašćene naučne organizacije, matični odbor će sam sprovesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršiće se u roku od šezdeset dana. Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u naučno zvanje primenjuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, što znači da kandidat nema pravo žalbe na odluku o izboru, ali može pokrenuti upravni spor kojim se ne može doneti odluka o izboru kandidata u naučno zvanje, već samo ukinuti nezakonita odluka i odrediti ponovno sprovođenje postupka. Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti kandidatu i naučnoj organizaciji koja je sprovodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u naučno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnosiocu zahteva. Postupak za izbor u naučna zvanja primenjuje se na odgovarajući način i na izbor u umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja koja je u svemu izjednačena s naučnim zvanjem.⁹

Rokovima u postupku izbora u naučno zvanje iz članka 35. ovoga Zakona bavi se član 36. u kojem je navedeno da oni ne teku u razdobljima od 15. jula do 31. avgusta te od 20. decembra do 7. februara. U slučaju neopravdanog znatnog prekoračenja roka, po pritužbi kandidata ili

---

⁸ U hrvatskom zakonu koristi se izraz stručno povjerenstvo, ali je u tekstu iskorišćen srpski termin radi lakšeg razumevanja (prim. aut.)

⁹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 35 (NN 94/13), stavke 1-13

naučne organizacije u kojoj je kandidat zaposlen, matični odbor može preuzeti postupak izbora i sam ga sprovesti. U slučaju neopravdanog prekoračenja roka matičnog odbora, primenom članka 35. kandidat može zahtevati da nadležno područno veće samo odluči o zahtevu a u slučaju da ono sprovedi proceduru izbora u zvanje i prekorači rok, kandidat se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Ovlašćenoj naučnoj organizaciji koja učestalo i neopravdano ne poštuje rokove propisane u članku 35. ovoga Zakona, ministar će, uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća, oduzeti ovlašćenje za sprovođenje postupka izbora u zvanje. Ako matični odbor učestalo ne poštuje rokove propisane u članku 35. ovoga Zakona, na zahtev ministra Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj pokrenuće postupak za razrešenje predsednika odbora i članova odgovornih za nepoštovanje rokova.¹⁰

Takođe, u odeljku 4. Zakona koji se odnosi na postupak izbora u naučno-nastavna i umetničko-nastavna zvanja te odgovarajuća radna mesta, propisano je da postupak izbora u naučno-nastavna i umetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mesta sprovedi sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta skladno statutu i uz odgovarajuću primenu članka 35. i 36. ovoga Zakona, na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje u “Narodnim novinama”, dnevnoj štampi, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mesta Evropskog istraživačkog prostora. Konkurs mora biti otvoren najmanje 30 dana.¹¹ Zakon propisuje da zahtev za pokretanje postupka podnosi kandidat ili naučna organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s opštim aktom sveučilišta.¹²

Ako neko od kandidata nema potrebno naučno zvanje, prilikom izbora u naučnonastavno zvanje sprovodi se i izbor u naučno zvanje uz odgovarajuću primenu članka 35. ovoga Zakona. Nakon obavljenog izbora u naučno zvanje svih kandidata koji za to ispunjavaju uslove sveučilište, skladno statutu, nakon razmatranja uslova Rektorskog zbora iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona¹³, u roku od 60 dana u naučno-nastavno zvanje i na radno mesto

¹⁰ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 36 (NN 94/13), stavke 1-4.

¹¹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 95 (NN94/13), stavka 1

¹² Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 9 (NN 94/13)5, stavka 2

¹³ Članak 93. (NN 94/13) U znanstveno-nastavno zvanje može biti izabrana osoba koja je upisana u Upisnik znanstvenika iz članka 23. Ovog Zakona sa znanstvenim zvanjem stečenim u odgovarajućem polju, ili koja ispunjava uvjete za stjecanje tog znanstvenog znanja i uvjete u pogledu obrazovnog, nastavnog i stručnog rada koje propisuje Rektorski zbor ako ima potrebne psihofizičke osobine kao i druge uvjete propisane statutom sveučilišta. Znanstveno-nastavna zvanja upisuju se u upisnik iz članka 23. ovog Zakona.

izabira kandidata koji u najvećoj meri udovoljava uslovima konkursa. Svi kandidati obaveštavaju se o rezultatima konkursa u roku od 15 dana od dana njegova završetka.

Stavovi 4, 5, 6 i 7 članka 95.¹⁴ propisuju u koje zvanje mora biti izabran kandidat za odgovarajuće radno mesto. Na naučno-nastavno mesto docenta može biti izabran kandidat koji je izabran u naučno-nastavno zvanje docenta, dok na naučno-nastavno radno mesto vanrednog, redovnog profesora ili redovnog profesora u trajnom zvanju može biti izabran kandidat u zvanju vanrednog, redovnog profesora ili redovnog profesora u trajnom zvanju ali uz dodatni uslov da je najmanje pet godina bio na radnom mestu u prethodnom zvanju (za vanrednog profesora na radnom mestu docenta, odnosno naučnog saradnika, za redovnog profesora na mestu vanrednog profesora, odnosno višeg naučnog saradnika, i za redovnog profesora u trajnom zvanju na mestu redovnog profesora, odnosno naučnog savetnika.

Ukoliko se jasno utvrdi da zaposleni ispunjava kriterijume za izbor na više naučno-nastavno radno mesto u odnosu na ono na koje se bira, posebnom odlukom stručnog veća visokog učilišta i uz saglasnost zaposlenih, konkurs za izbor vanrednog i redovnog profesora može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne pre nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mesto s nižim zvanjem.¹⁵

U Zakonu je navedeno da se odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju na nastavnike izabrane u umetničko-nastavna zvanja i umetničko-nastavna radna mesta.¹⁶

Prema članku 96. počasnno naučno-nastavno ili umetničko-nastavno zvanje je profesor emeritus. Dodjeljuje ga sveučilište bez sprovođenja javnog konkursa zaslužnim redovnim profesorima u penziji koji su se posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju. Postupak imenovanja i prava profesora emeritusa bliže se uređuju statutom sveučilišta.¹⁷

---

¹⁴ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I

¹⁵ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 95, stavka 8

¹⁶ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 95, stavka 9

¹⁷ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 96, stavke 1-3.

Saradnička zvanja su asistent i posledoktorand. Saradnici na sveučilištu biraju se skladno statutu sveučilišta, odnosno sastavnice pod uslovima predviđenim člankom 43. ovoga Zakona koji propisuje način vrednovanja asistenata, posledoktoranada i mentora.¹⁸

Članak 98. (NN 94/13, 139/13) definiše da se na veleučilištu i visokoj školi nastavnici biraju u nastavna zvanja i na radna mesta koja odgovaraju tim zvanjima. Na sveučilištu, fakultetu i umetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju da izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je reč o predmetu koji ne zahteva naučni pristup, ili na umetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu.¹⁹ Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.²⁰ Zakon je definisao da uslove za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište svojim statutom.²¹

Zakon propisuje da je saradničko zvanje na veleučilištu i visokoj školi asistent. Uslove za izbor u saradničko zvanje asistenta i na odgovarajuće radno mjesto propisuju veleučilište i visoka škola svojim statutom.²²

U stručna zvanja (stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savetnik) i na odgovarajuća radna mesta na visokim učilištima mogu se izabrati osobe radi sprovođenja naučnih i stručnih projekata skladno članku 44. ovoga Zakona, pod uslovima i u postupku predviđenom statutom visokog učilišta, osim u slučaju zapošljavanja osoba koje rade na projektu ograničenog trajanja, kada uslove za izbor propisuje institucija koja finansira projekt.²³

Člankom 101. (NN 94/13) (1) definisano je da postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mesta na visokom učilištu sprovodi visoko učilište skladno statutu, na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje u “Narodnim novinama”, dnevnoj štampi, na

---

¹⁸ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, člank 97 (NN 94/13), stavke 1, 4

¹⁹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 98, stavka 1

²⁰ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 98, stavka 2

²¹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 98a, stavka 4

²² Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 99, stavke 1-2

²³ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 100

internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mesta Evropskog istraživačkog prostora. Konkurs mora biti otvoren najmanje 30 dana.²⁴

Ugovor o radu za naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mesta definisan je člankom 102. (NN 94/13, vidi NN 101/14). U stavki 1 ovog članka naznačeno je da se sa osobama izabranim na naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mesta sklapa ugovor o radu na neodređeno vreme, s obavezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mesto.²⁵ U stavu 2 navodi se da se reizbor osobe na naučno-nastavnim, umetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mestima, osim redovnih profesora u trajnom zvanju, vrši na način da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom veću visokog učilišta u kojem je kandidat zaposlen izveštaj o radu zaposlenog svakih pet godina skladno opštim aktima visokog učilišta. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i odgovarajućem radnom mestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlen u visokom učilištu u kojem je zaposlen kandidat.²⁶ U stavu 3 definisano je da oblik izveštaja i minimalne uslove radnih obaveza o kojima se podnosi izveštaj iz stava 2. za naučno-nastavno, umetničko-nastavno, nastavno i stručno radno mesto propisuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Visoko učilište opštim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvatanju izveštaja, a može propisati i dodatne uslove o kojima se podnosi izveštaj iz stavka 2. ovoga članka.²⁷ Prema stavu 4, ako stručno veće visokog učilišta ne prihvati izveštaj o radu, odnosno prihvati negativan izveštaj o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dve godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.²⁸ Ako stručno veće visokog učilišta ne prihvati izveštaj zaposlenog iz stavka 4. ovoga članka, čelnik visokog učilišta pokreće postupak redovnog otkaza ugovora o radu (otkaz uslovljen skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s opštim propisima o radu i opštim aktom visokog učilišta.²⁹ Obaveza podnošenja izveštaja iz

²⁴ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I

²⁵ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 1

²⁶ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 2

²⁷ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 3

²⁸ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 4

²⁹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 5

ovog članka prestaje nakon što zaposleni bude izabran na naučno-nastavno radno mesto redovnog profesora u trajnom zvanju.³⁰

Člankom 104. propisano je da nastavnici i saradnici krivično odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obaveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda visokog učilišta, skladno statutu. Krivično se može odgovarati samo za delo koje je u vreme počinjenja opštim aktom visokog učilišta bilo predviđeno kao krivično delo i za koje je bila predviđena određena krivična mera.³¹

3. Zakonski nivo Srbija

Analizom pravnih propisa napredovanja u viša zvanja, utvrđeno je da je sam proces načelno definisan kroz Zakon o visokom obrazovanju. Bliži uslovi za izbor u zvanje nastavnika utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove (pravilnicima na nivou svakog univerziteta, te pravilnicima fakulteta), u skladu sa Minimalnim uslovima za izbor u zvanja nastavnika na univerzitetu³² utvrđenih od strane Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje na predlog Konferencije univerziteta³³. Fokus ovog izveštaja je na samoj proceduri izbora u zvanje i zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetu, odnosno njegovim naučnim ustanovama, a ne na uslovima napredovanja u zvanje.

Osmo poglavlje (Osoblje visokoškolske ustanove) Zakona o visokom obrazovanju u članovima od 72. do 88. bavi se nastavnim osobljem, uslovima za izbor i stepene zvanja na visokoškolskim ustanovama. Dodatno, deveto poglavlje (članovi 89-93) se odnosi na prava i obaveze zaposlenih na visokoškolskim ustanovama.

Zakonom je propisano da nastavno osoblje visokoškolske ustanove čine lica koja ostvaruju obrazovnu, naučnu, umetničku, istraživačku i inovacionu delatnost. Zakon definiše nastavno osoblje visokoškolskih ustanova kao nastavnike³⁴, istraživače i saradnike. Zakon predviđa ograničenja za zvanja u izbor nastavnika ili saradnika kroz odredbu da lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno za krivično delo protiv polne slobode, falsifikovanja

³⁰ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 102, stavka 6

³¹ Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I, članak 104, stavke 1-2

³² Minimalni uslovi za izbor u zvanja nastavnika na univerzitetu, Nacionalni savet za visoko obrazovanje, „Sl. glasnik RS“, br. 101/2015, 102/2016 i 119/2017.

³³ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 12 i čl. 12, st. 1, tačka 15.

³⁴ Nastavnici su: predavač, viši predavač, profesor strukovnih studija, docent, vanredni profesor i redovni profesor.

Nastavnici u zvanju predavača, višeg predavača ili profesora strukovnih studija mogu da izvode nastavu samo na strukovnim studijama. Nastavnici u zvanju docenta, vanrednog i redovnog profesora mogu da izvode nastavu na svim vrstama studija. – Zakon o visokom obrazovanju, čl. 73, st. 1-3.

isprave koju izdaje visokoškolska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi ne može steći zvanje nastavnika, odnosno saradnika.³⁵ Članovi 74. i 75. Zakona o visokom obrazovanju definišu osnovne uslove za izbor u zvanje nastavnika i proces sticanja zvanja nastavnika i zasnivanja radnog odnosa. Od presudne važnosti za ovu analizu jesu zvanja nastavnika na univerzitetu: docent, vanredni profesor i redovni profesor, ali navodimo i uslove za izbor u druga nastavna zvanja. Zakon definiše da u zvanje nastavnika može biti izabrano lice koje ima odgovarajući stručni, akademski, naučni, odnosno umetnički naziv stečen na akreditovanom studijskom programu i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi i sposobnost za nastavni rad.³⁶ Dodatno, zakon propisuje da u zvanje predavača može biti izabrano lice koje ima akademski naziv magistar, odnosno najmanje stručni naziv specijaliste akademskih studija.³⁷ U zvanje višeg predavača može biti izabrano lice koje ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti.³⁸ U zvanje profesora strukovnih studija može biti izabrano lice koje ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti i ima naučne, odnosno stručne radove objavljene u naučnim časopisima ili zbornicima, sa recenzijama, odnosno umetnička ostvarenja.³⁹ U zvanje predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje prvog, odnosno drugog stepena i priznata umetnička ostvarenja.⁴⁰

U zvanje docenta može biti izabrano lice koje je prethodne stepene studija završilo sa prosečnom ocenom najmanje osam (8), odnosno koje ima najmanje tri godine pedagoškog iskustva na visokoškolskoj ustanovi, ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti, i ima naučne, odnosno stručne radove objavljene u naučnim časopisima ili zbornicima, sa recenzijama, odnosno umetnička ostvarenja.⁴¹

U zvanje docenta iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i priznata umetnička ostvarenja.⁴²

U zvanje vanrednog profesora može biti izabrano lice koje pored uslova za izbor u zvanje docenta ima i više naučnih radova od značaja za razvoj nauke, u užoj naučnoj oblasti, objavljenih u međunarodnim ili vodećim domaćim časopisima, sa recenzijama, odnosno rukovođenje ili učešće u naučnim projektima, objavljen udžbenik ili monografiju, praktikum

---

³⁵ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 72.

³⁶ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 1.

³⁷ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 2.

³⁸ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 3.

³⁹ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 4.

⁴⁰ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 5.

⁴¹ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 6.

⁴² Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 7.

ili zbirku zadataka za užu naučnu oblast za koju se bira i više radova saopštenih na međunarodnim ili domaćim naučnim skupovima.⁴³

U zvanje vanrednog profesora iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i umetnička dela koja predstavljaju samostalan doprinos umetnosti.⁴⁴

U zvanje redovnog profesora može biti izabrano lice koje pored uslova za izbor u zvanje vanrednog profesora ima i veći broj naučnih radova koji utiču na razvoj naučne misli u užoj oblasti objavljenih u međunarodnim ili vodećim domaćim časopisima, sa recenzijama, veći broj naučnih radova i saopštenja iznetih na međunarodnim ili domaćim naučnim skupovima, objavljen udžbenik ili monografiju ili originalno stručno ostvarenje, ostvarene rezultate u razvoju naučno-nastavnog podmlatka na fakultetu, učešće u završnim radovima na specijalističkim i master akademskim studijama⁴⁵

U zvanje redovnog profesora iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i izuzetna umetnička dela koja su značajno uticala na razvoj kulture i umetnosti.⁴⁶

Dalje, Zakon o visokom obrazovanju uređuje postupak za sticanje zvanja nastavnika i zasnivanje radnog odnosa kroz član 75. koji predviđa da visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika za uže naučne, stručne, odnosno umetničke oblasti utvrđene opštim aktom visokoškolske ustanove. Univerzitet vrši izbor u sva zvanja nastavnika, na predlog fakulteta, odnosno druge visokoškolske jedinice, a akademija strukovnih studija za nastavnike u zvanju predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija, na predlog odgovarajuće visokoškolske jedinice akademije strukovnih studija.⁴⁷ Visoka škola vrši izbor u sva zvanja nastavnika, a visoka škola strukovnih studija vrši izbor u zvanja predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija.⁴⁸ Lice izabrano u zvanje predavača, višeg predavača, docenta i vanrednog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na period u trajanju od pet godina.⁴⁹ Lice izabrano u zvanje profesora strukovnih studija i redovnog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na neodređeno vreme.⁵⁰ Sa

---

⁴³ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 8.

⁴⁴ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 9.

⁴⁵ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 10.

⁴⁶ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 74, st. 11.

⁴⁷ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 1-2.

⁴⁸ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 3.

⁴⁹ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 4.

⁵⁰ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 5.

licem izabranim u zvanje nastavnika ugovor o radu zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana.⁵¹

Sam način i postupak zasnivanja radnog odnosa i sticanja zvanja nastavnika uređuju se opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove, a prilikom izbora u zvanja nastavnika, univerzitet ceni sledeće elemente: ocenu o rezultatima obrazovnog, naučnog, istraživačkog odnosno umetničkog rada, ocenu o angažovanju u razvoju nastave i razvoju drugih delatnosti visokoškolske ustanove, ocenu o rezultatima pedagoškog rada, kao i ocenu rezultata postignutih u obezbeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umetničko-nastavnog podmlatka. Ocena o rezultatima naučnoistraživačkog rada daje se na osnovu uslova iz akta o minimalnim uslovima za izbor nastavnika na datom univerzitetu.⁵² Visokoškolska ustanova je dužna da konkurs za izbor u zvanje raspiše najkasnije šest meseci pre isteka vremena na koje je nastavnik biran i da ga okonča u roku od devet meseci od dana raspisivanja konkursa.⁵³

Visokoškolska ustanova bez raspisivanja konkursa može da angažuje nastavnika iz druge samostalne visokoškolske ustanove van teritorije Republike, u zvanju gostujućeg profesora.⁵⁴ Način angažovanja gostujućeg profesora uređuje se opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.⁵⁵

Univerzitet može, na predlog fakulteta ili druge visokoškolske jedinice, dodeliti zvanje profesora emeritusa redovnom profesoru u penziji, penzionisanom u prethodne tri školske godine, koji ima najmanje 20 godina radnog iskustva u visokom obrazovanju i u oblasti nauke, koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u obezbeđivanju nastavno-naučnog, odnosno nastavno-umetničkog podmlatka u oblasti za koju je izabran.⁵⁶

Zakon definiše i zvanja saradnika: saradnik u nastavi, asistent i asistent sa doktoratom. Visokoškolska ustanova bira u zvanje asistenta, studenta doktorskih studija koji je svaki od prethodnih stepena studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8) i koji pokazuje smisao za nastavni rad. Visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje asistenta i magistra nauka, kome je prihvaćena tema doktorske disertacije. Posebni uslovi za izbor u zvanje

---

⁵¹ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 6.

⁵² Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 8-9.

⁵³ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 75, st. 12.

⁵⁴ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 77, st. 1.

⁵⁵ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 77, st. 4.

⁵⁶ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 78, st. 1.

asistenta utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove. Asistent se bira na period od tri godine uz mogućnost produženja na još tri godine. Slični su uslovi i dužina trajanja u zvanje asistenta sa doktoratom.⁵⁷

5. Hrvatska – Statut Sveučilišta

Statutom Sveučilišta u odeljku VI. (ZAPOSLENICI) u delu o obavljanju sveučilišnih delatnosti navodi se da nastavnu, naučnu, umetničku i stručnu delatnost na Sveučilištu izvode zaposleni čija se kvalifikovanost utvrđuje izborom u odgovarajuća naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna, stručna i saradnička zvanja, u skladu sa Zakonom i Statutom.⁵⁸ Takođe, nastavnu, naučnu, umetničku i stručnu delatnost na Sveučilištu mogu izvoditi i osobe izabrane u naslovna zvanja.⁵⁹ Dodatno, do jedne trećine nastavnog predmeta mogu izvoditi i druge osobe koje na osnovu svog naučnog, umetničkog ili stručnog rada i dostignuća mogu doprineti kvalitetu obrazovnog procesa, odnosno umetničkoj nastavnoj produkciji na Sveučilištu.⁶⁰ Definisano je i da studenti mogu pomagati u nastavi, naučnom i umetničkom radu u skladu sa opštim aktom Sveučilišta ili njegove sastavnice.⁶¹ U svom radu svi oni se moraju pridržavati etičkog kodeksa koji donosi Senat o profesionalnom delovanju nastavnika, naučnika, umetnika i drugih zaposlenih shodno dostojanstvu i ugledu Sveučilišta, a za njegove povrede krivično odgovaraju u skladu sa Statutom i opštim aktima sastavnica.⁶² Odlukom Senata ili veća područja izvođenje nastave može se poveriti istaknutom gostujućem nastavniku, naučniku i stručnjaku iz inostranstva najduže na dve uzastopne akademske godine.⁶³

U Statutu se navodi da su opšti uslovi za izbor u naučna, naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja utvrđeni Zakonom, kao i uslovima koje propisuju Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Rektorski zbor. Takođe, Sveučiliste i njegove sastavnice opštim aktom propisuju posebne uslove (naučne, umetničke, nastavne, stručne, psihofizičke i druge) za izbor u određena zvanja. Izbor u zvanja može se provesti i bez zaključivanja ugovora o radu.⁶⁴ Osoba se može

⁵⁷ Zakon o visokom obrazovanju, čl. 84, st. 1-7.

⁵⁸ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 78, stavka 1

⁵⁹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 78, stavka 2

⁶⁰ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 78, stavka 3

⁶¹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 78, stavka 5

⁶² Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 79, stavka 1,3

⁶³ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 80, stavka 1-2

⁶⁴ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 81, stavka 1

izabrati u takvo, naslovno, zvanje ako učestvuje ili će učestvovati u izvođenju dela ili cele nastave određenog predmeta.⁶⁵

U članku 83. o pokretanju postupka izbora u zvanje i na radno mesto, navedeno je da se izbori u naučno-nastavna, umetničko-nastavna, naučna, nastavna, saradnička i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mesta, kao i izbori u naslovna zvanja pokreću donošenjem odluke o javnom konkursu, koja se objavljuje u „Narodnim novinama“, dnevnoj štampi i na pokretnim stranicama Sveučilišta i/ili njegove sastavnice te na službenom internetskom portalu za radna mesta Evropskog istraživačkog prostora. Konkurs mora biti otvoren najmanje 30 dana.⁶⁶ U stavki 2 ovog članka propisano je da konkurs za izbor u zvanja i na radna mesta, Sveučilište ili njegova sastavnica mogu raspisati samo ako je radno mesto predviđeno opštim aktom Sveučilišta ili opštim aktom sastavnice na koji je Senat dao saglasnost. Takva radna mesta finansiraju se iz proračuna Sveučilišta.⁶⁷ Sastavnica može raspisati konkurs za radna mesta izvan stava 2. ovoga članka ako je obezbedila potrebna finansijska sredstva.⁶⁸ Odredbe ovoga članka primenjuju se na odgovarajući način i na zapošljavanje na radna mesta za koja nije potreban izbor u zvanje.⁶⁹

Člankom 84, definisano je da izbore u naučno-nastavna, umetničko-nastavna i naučna zvanja i na odgovarajuća radna mesta kao i izbore u naslovna zvanja pokreće Sveučilište ili njegova sastavnica. Postupak za sticanje naučnog zvanja može pokrenuti osoba koja smatra da ispunjava uslove za izbor u određeno naučno zvanje.⁷⁰ Ako izbor pokreće Sveučilište, postupak izbora sprovodi odgovarajuće veće područja.⁷¹ Ako izbor pokreće sastavnica koja je ovlašćena za obavljanje izbora taj postupak sprovodi njeno veće, uz potvrdu odgovarajućeg veća područja ili Senata u skladu sa stavkom 14. ovoga članka.⁷² Ako izbor pokreće sastavnica koja nije ovlašćena za sprovođenje dela postupka izbora u naučna zvanja odnosno umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja, postupak izbora u naučno zvanje odnosno umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja sprovodi ovlašćena sastavnica, a izbor u

---

⁶⁵ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 81, stavka 2

⁶⁶ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 83, stavka 1

⁶⁷ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 83, stavka 2

⁶⁸ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 83, stavka 3

⁶⁹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 83, stavka 4

⁷⁰ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 1

⁷¹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 2

⁷² Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 3

naučno-nastavno i umetničko-nastavno zvanje te na odgovarajuće radno mesto sprovodi veće sastavnice koja je pokrenula postupak izbora.⁷³

Nadalje je stavovima 5, 6, 7 i 8 članka 84. propisano koja zvanja su neophodna za odgovarajuća radna mesta. Na naučno-nastavno ili umetničko radno mesto docenta može biti izabran kandidat koji je izabran u naučno-nastavno odnosno umetničko-nastavno zvanje docenta, dok na naučno-nastavno ili umetničko-nastavno radno mesto vanrednog, redovnog profesora ili redovnog profesora u trajnom zvanju može biti izabran kandidat u naučno-nastavnom odnosno umetničko-nastavnom zvanju vanrednog, redovnog profesora ili redovnog profesora u trajnom zvanju ali uz dodatni uslov da je najmanje pet godina bio na naučno-nastavnom odnosno umetničko-nastavnom radnom mestu u prethodnom zvanju (za vanrednog profesora na radnom mestu docenta, odnosno naučnog saradnika, za redovnog profesora na mestu vanrednog profesora, odnosno višeg naučnog saradnika, i za redovnog profesora u trajnom zvanju na mestu redovnog profesora, odnosno naučnog savetnika.⁷⁴

Dodatno je u članku 84. definisano da ako se jasno utvrdi da zaposleni ispunjava kriterijume za izbor u više naučno-nastavno ili umetničko-nastavno zvanje te na odgovarajuće radno mesto u odnosu na ono na koje se bira, posebnom odlukom stručnog veća sastavnice i uz saglasnost zaposlenih, konkurs za izbor vanrednog i redovnog profesora može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavkama, ali ne pre nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora u naučno-nastavno, odnosno naučno zvanje te na odgovarajuće radno mesto s nižim zvanjem.⁷⁵

U stavu 10 ovog članka predviđeno je da Veće sastavnice koja je pokrenula postupak izbora, odnosno veće područja, ako je izbor pokrenulo Sveučilište, najkasnije 30 dana nakon isteka roka za prijavu na konkurs imenuje stručno povjerenstvo s neparnim brojem članova, s time da povjerenstvo može imati najviše dve trećine zaposlenih u sastavnici, odnosno Sveučilistu ako je ono pokrenulo postupak. Članovi povjerenstva moraju biti u istom ili višem naučno-nastavnom odnosno umetničko-nastavnom zvanju u odnosu na ono za koje se sprovodi izbor.⁷⁶

Ako neko od kandidata nema potrebno naučno zvanje, odnosno umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja, prilikom izbora u naučno-nastavno odnosno umetničko – nastavno zvanje ili na naučno radno mesto sprovodi se i u izbor u naučno zvanje,

⁷³ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 4

⁷⁴ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 5-8

⁷⁵ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 9

⁷⁶ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 10

odnosno umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja, u skladu sa Zakonom i stavom 4. ovog članka.⁷⁷

Nakon obavljenog izbora u naučno zvanje, odnosno umetničku komponentu umetničko-nastavnog zvanja koji za to ispunjavaju uslove, povjerenstvo dostavlja veću sastavnice odnosno veću područja izveštaj kojim utvrđuje kog kandidata ili kandidate predlaže za izbor u naučno-nastavno iii umetničko- nastavno zvanje te na odgovarajuće radno mesto.⁷⁸

Ako ni za jednog od kandidata nije potrebno sprovesti postupak izbora u naučno zvanje, povjerenstvo dostavlja izveštaj veću sastavnice odnosno veću područja.⁷⁹

Veće područja potvrđuje izbor u naučno-nastavna, odnosno umetničko-nastavna te naslovna zvanja, osim izbora u naučno-nastavna te naslovna zvanja redovnog profesora i redovnog profesora u trajnom zvanju, čiji izbor potvrđuje Senat, čime izbor postaje pravosnažan.⁸⁰

Svi kandidati u postupcima izbora u zvanja i na odgovarajuća radna mesta obaveštavaju se o rezultatima izbora u roku 15 dana od dana njegova dovršetka.⁸¹

Ako Senat iii veće područja ne potvrdi izbor koji je sprovelo veće sastavnice, izborni postupak se poništava.⁸²

S osobama izabranima u naučno-nastavna, odnosno umetničko-nastavna radna mesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vreme, s obavezom sprovođenja reizbora iii izbora na više radno mjesto.⁸³

U pogledu postupka reizbora na naučno-nastavna i umetničko-nastavna radna mesta u članku 84. a definisano je da ako prethodno nije pokrenut postupak izbora u vise naučno zvanje i na odgovarajuće naučno-nastavno, odnosno umetničko-nastavno radno mesto za zaposlene izabrane na naučno-nastavna, odnosno umetničko- nastavna radna mesta, osim redovnih profesora u trajnom zvanju, postupak reizbora sprovodi se u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i opštim aktom sastavnice.⁸⁴ Postupak reizbora zaposlenih sprovodi stručno veće

---

⁷⁷ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 11

⁷⁸ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 12

⁷⁹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 13

⁸⁰ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 14

⁸¹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 15

⁸² Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 16

⁸³ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84, stavka 17

⁸⁴ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84a, stavka 1

sastavnice svakih pet godina.⁸⁵ Stručno veće sastavnice imenuje stručno povjerenstvo od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i na odgovarajućem radnom mestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlen u sastavnici u kojoj je zaposlen pristupnik.⁸⁶ Stručno povjerenstvo svakih pet godina podnosi izveštaj o radu zaposlenog stručnom veću sastavnice u kojoj je kandidat zaposlen. Oblik izveštaja te minimalne uslove radnih obveza o kojima se podnosi izveštaj propisuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnoloski razvoj. Sastavnica opštim aktom propisuje postupak prihvatanja izveštaja, a može propisati i dodatne uslov o kojima se podnosi izveštaj.⁸⁷ Ako stručno veće sastavnice ne prihvati izveštaj o radu, odnosno prihvati negativan izveštaj o radu, nakon dve godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora. Ako stručno veće sastavnice ne prihvati izveštaj o radu, odnosno prihvati negativan izveštaj o radu, pokreće se postupak redovnog otkaza ugovora o radu (otkaz uslovljen krivičnim ponašanjem radnika) u skladu s opštim aktom sastavnice. Ako zaposleni ima zaključen ugovor o radu sa Sveučilištem, nadležnosti iz ovog članka pripadaju odgovarajućem veću područja.⁸⁸

U pogledu izbora i reizbora u nastavna i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mesta definisanih člankom 85. navedeno je da ih pokreće i sprovodi sastavnica u skladu sa člancima 83., 84. i 84.a. ovog Statuta.⁸⁹ Postupak izbora i reizbora sprovodi veće sastavnice u skladu sa Zakonom, Statutom Sveučilišta i opštim aktom sastavnice, a na postupak izbora primenjuju se odredbe članka 84. ovog Statuta.⁹⁰ Izbor u saradnička zvanja asistenta i posledoktoranda i na odgovarajuća radna mesta sprovodi se na osnovu javnog konkursa.⁹¹ Statutom je definisano da je postupak izbora, imenovanje mentora, praćenje rada asistenta i posledoktoranda u nadležnosti veća sastavnice s kojom asistent, odnosno posledoktorand zaključuje ugovor o radu, u skladu sa Zakonom, Statutom Sveučilišta i opštim aktom sastavnice.⁹² U slučaju da asistent, odnosno posledoktorand, zaključuje ugovor o radu sa Sveučilištem, nadležnosti pripadaju odgovarajućem veću područja.⁹³ Vrednovanje rada asistenta, posledoktoranda i mentora sprovodi se u skladu sa Zakonom i opštim aktom Sveučilišta iii

---

⁸⁵ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84a, stavka 2

⁸⁶ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84a, stavka 3

⁸⁷ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84a, stavka 4

⁸⁸ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 84a, stavka 7

⁸⁹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 85, stavka 1

⁹⁰ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 85, stavka 2-3

⁹¹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 86, stavka 1

⁹² Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 86, stavka 2

⁹³ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 86, stavka 3

sastavnica.⁹⁴

U članku 87 propisano je da Sveučilište iiii njegova sastavnica s pristupnicima koji su izabrani u naučna, naučno-nastavna, umetničko- nastavna, nastavna, stručna i saradnička zvanja zaključuje ugovor o radu, u skladu sa Zakonom.⁹⁵ Ako je u konkursnom postupku za određeno radno mesto izabrana druga osoba, zaposlenom koji je do tada radio na tom mestu ponudiće se odgovarajuće drugo radno mesto ili mu se, u nedostatku takvog mesta, otkazuje ugovor o radu.⁹⁶ Ako na konkursni postupak zaposleni ne podnese prijavu iiii ne bude izabran zbog neispunjavanja uslova za ponovni izbor, pokrenuće se postupak redovnog lično uslovljenog otkaza ugovora o radu, bez obaveze ponude drugog radnog mesta.⁹⁷ Nastavniku se može otkazati ugovor o radu samo uz saglasnost stručnog veća sastavnice s kojom ima sklopljen ugovor o radu, osim ako je reč o prestanku ugovora o radu po sili zakona iiii krivičnoj odgovomosti.⁹⁸

U članku 94. definisano je da neizvršavanje obaveza, kršenje pravila ponašanja utvrđenih Statutom S v e u č i l i š t a ili statutima sastavnica iiii na njima utemeljenim opštim aktima te narušavanje ugleda Sveučilišta i njegovih zaposlenih povlači krivičnu odgovomost.⁹⁹ Nastavnicima i saradnicima se u tom slučaju mogu izreći opomena, javna opomena, kao i otkaz ugovora o radu.¹⁰⁰ Opis krivičnih dela i krivični postupak utvrđuju se opštim aktima Sveučilišta i njegovih sastavnica.¹⁰¹

6. Srbija – Pravilnik o sticanju zvanja

U Srbiji je procedura sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa na visokoškolskim ustanovama dodatno uređena Pravilnikom o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu („Glasnik Univerziteta u Beogradu ” br. 200/2017 i 210/2019).

U odeljku Pravilnika koji je naslovljen Opšte odredbe članom 2. propisana su zvanja nastavnika Univerziteta: docent, vanredni profesor i redovni profesor. Nastavu stranih jezika, odnosno veština, mogu izvoditi i nastavnici u zvanju nastavnika stranog jezika i nastavnika veština, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Zakon) i vrstom

---

⁹⁴ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 86, stavka 4

⁹⁵ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 87, stavka 1

⁹⁶ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 87, stavka 2

⁹⁷ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 87, stavka 3

⁹⁸ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 87, stavka 5

⁹⁹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 94, stavka 1

¹⁰⁰ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 94, stavka 2

¹⁰¹ Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta, članak 94, stavka 3

studija za koju je fakultet akreditovan.¹⁰² U Pravilniku je definisano da se njegove odredbe shodno primenjuju i na izbore u zvanja nastavnika stranog jezika i nastavnika veština.¹⁰³

Nastavnik se bira za užu naučnu, odnosno umetničku oblast, koja je utvrđena statutom fakulteta, u skladu sa Statutom Univerziteta (u daljem tekstu: Statut).¹⁰⁴ Za staranje o ispravnosti i zakonitosti postupka sticanja zvanja nastavnika i zasnivanja radnog odnosa na fakultetu nadležan je dekan, kao organ poslovođenja fakulteta.¹⁰⁵

U Pravilniku je izričito naznačeno da lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno za krivično delo protiv polne slobode, falsifikovanja isprave koju izdaje visokoškolska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi, kao i lice kome je po donošenju konačne odluke izrečena mera javne osude za povredu Kodeksa profesionalne etike, ne može steći zvanje nastavnika.¹⁰⁶

U odeljku II Pravilnika pod nazivom Pokretanje postupka izbora u zvanja nastavnika kao inicijator navodi se Katedra koja dekanu upućuje obrazloženje za ovu inicijativu istovremeno prilažući predlog komisije za pripremu referata o prijavljenim kandidatima.¹⁰⁷ U slučaju lica koje se nalazi u radnom odnosu na određeno vreme na fakultetu, konkurs za izbor raspisuje se najkasnije šest meseci pre isteka vremena za koje je to lice birano, na osnovu obrazložene inicijative katedre.¹⁰⁸

U nastavku procedure dekan priprema predlog za pokretanje postupka za izbor nastavnika u odgovarajuće zvanje za užu naučnu, odnosno umetničku oblast i za imenovanje komisije za pripremu referata i upućuje ga izbornom veću.¹⁰⁹ Dekan može i samoinicijativno uputiti predlog izbornom veću za pokretanje postupka za izbor nastavnika i za imenovanje komisije za pripremu referata u slučaju da postoji potreba fakulteta, a da mu katedra nije dostavila obrazloženu inicijativu za pokretanje postupka shodno roku iz člana 6.¹¹⁰ U slučaju da dekan, od dana prijema inicijative pa do prve naredne sednice izbornog veća, ne uputi predlog za

---

¹⁰² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 2

¹⁰³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 31

¹⁰⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 3

¹⁰⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 4

¹⁰⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 5

¹⁰⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 6, stav 1

¹⁰⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 6, stav 2

¹⁰⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 7, stav 1

¹¹⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 7, stav 2

pokretanje postupka za izbor nastavnika, izborno veće razmatra inicijativu katedre i donosi odluku.¹¹¹

Pravilnikom je propisano da odluku o raspisivanju konkursa i o imenovanju komisije za pripremu referata donosi Izorno veće, koje i određuje predsedavajućeg komisije, i da ono može doneti i drugačiju odluku od predloga dekana, odnosno katedre.¹¹²

Fakultet može opštim aktom propisati da se drugačija odluka može doneti samo na osnovu novog predloga katedre.¹¹³ Izorno veće odluku donosi većinom glasova ukupnog broja članova koji su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se nastavnik bira.¹¹⁴ Ako se raspisuje konkurs za isto zvanje i za istu užu naučnu, odnosno umetničku oblast, za više izvršilaca, obrazuje se samo jedna komisija za pripremu referata.¹¹⁵

Pravila u vezi konkursa za izbor nastavnika, komisije za pripremu referata o prijavljenim kandidatima (u daljem tekstu Komisija) i referata Komisije o prijavljenim kandidatima definisani su članovima 9., 10. i 11.

Konkurs se objavljuje u sredstvima javnog informisanja i na internet stranici fakulteta i Univerziteta, a rok za prijavljivanje kandidata traje 15 dana i počinje da teče od dana poslednjeg objavljivanja u sredstvu javnog informisanja. Raspisuje se za jedno zvanje.¹¹⁶

Komisija se sastoji od tri ili pet nastavnika, odnosno istraživača sa naučnim zvanjem koji su zaposleni na fakultetu, odnosno institutu, od kojih većina mora biti iz uže naučne, odnosno umetničke oblasti, a izuzetno iz naučne oblasti u slučajevima kada u Republici nema nastavnika u odgovarajućem zvanju iz uže naučne oblasti za koju se nastavnik bira.¹¹⁷ Najmanje jedan član Komisije nije u radnom odnosu na fakultetu.¹¹⁸

Ukoliko se nastavnik bira za užu naučnu oblast za koju fakultet nije matičan, u sastav Komisije imenuje se član sa matičnog fakulteta, a član Komisije može biti i nastavnik koji je u penziji, profesor emeritus i član SANU u redovnom sastavu koji je pre penzionisanja imao

---

¹¹¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 7, stav 3

¹¹² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 8, stav 1

¹¹³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 8, stav 2

¹¹⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 8, stav 4

¹¹⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 8, stav 5

¹¹⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 9, stav 1-2

¹¹⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 10, stav 1

¹¹⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 10, stav 2

nastavno ili naučno zvanje.¹¹⁹ Pravilnikom (odeljak II) je propisano da član Komisije mora biti u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se nastavnik bira.¹²⁰

U delu 4. Pravilnika (odeljak II) koji se odnosi na pisanje referata Komisije o prijavljenim kandidatima stoji da po isteku roka za prijavljivanje kandidata, stručna služba fakulteta dostavlja Komisiji sve pristigle prijave na konkurs.¹²¹ Komisija priprema referat o prijavljenim kandidatima prema strukturi utvrđenoj u sažetku referata koji je sastavni deo ovog pravilnika i sadrži:

- sve uslove za izbor u zvanje propisane Zakonom, Statutom i Pravilnikom o minimalnim uslovima za sticanje zvanja nastavnika na Univerzitetu u Beogradu, koji moraju biti obrazloženi,
- biografske podatke prijavljenih kandidata,
- mišljenje o ispunjenosti uslova za izbor u zvanje svakog kandidata pojedinačno, - predlog za izbor kandidata u određeno zvanje sa obrazloženjem i - potpise članova komisije.¹²²

Članovi koji ne žele da potpišu referat Komisije, u obavezi su da napišu izdvojena mišljenja, u okviru roka utvrđenog za pripremu referata.¹²³ Neispunjenje ove radne obaveze predstavlja osnov za pozivanje nastavnika na odgovornost, u skladu sa zakonom i opštim aktima Univerziteta i fakulteta.¹²⁴

Komisija priprema referat o prijavljenim kandidatima u roku od 60 dana od dana isteka roka za prijavljivanje kandidata.¹²⁵ Ako Komisija u predviđenom roku ne dostavi referat, ili dostavi referat koji nije potpisala većina članova Komisije, izborno veće imenuje novu komisiju, na predlog dekana.¹²⁶ Pod novom Komisijom smatra se Komisija u kojoj je promenjeno najmanje dva člana u odnosu na raniju Komisiju, a u koju ne mogu biti imenovani članovi koji prethodno nisu potpisali referat i nisu dostavili izdvojeno mišljenje u predviđenom roku.¹²⁷

---

¹¹⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 10, stav 3- 4

¹²⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 10, stav 5

¹²¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 11, stav 1

¹²² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 12, stav 1

¹²³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 12, stav 2

¹²⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 12, stav 3

¹²⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 13, stav 1

¹²⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 13, stav 2

¹²⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 13, stav 3

U delu 5. odeljka II Pravilnika o uvidu javnosti navedeno je da Komisija dostavlja referat dekanu fakulteta.¹²⁸ U roku od pet dana od prijema referata Komisije, ukoliko nije drugačije uređeno aktima fakulteta, referat sa izdvojenim mišljenjem ako ga je bilo, stavlja se na uvid javnosti na internet stranu fakulteta, u trajanju od 15 dana. U toku trajanja uvida javnosti fakultetu se mogu dostaviti primedbe na referat Komisije.¹²⁹

Deo 6. odeljka II Pravilnika koji se bavi mišljenjem matičnog fakulteta u članu 15. propisuje da se za izbor u zvanje za užu naučnu oblast za koju fakultet nije matičan, pribavlja mišljenje matičnog fakulteta, pre razmatranja referata Komisije.¹³⁰ Referat sa izdvojenim mišljenjem dostavlja se matičnom fakultetu u roku od pet dana od kada se referat dostavi dekanu.¹³¹ Izorno veće matičnog fakulteta donosi mišljenje većinom glasova ukupnog broja članova koji su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se nastavnik, za koga se mišljenje traži, bira.¹³² Naglašeno je da za izbor u zvanje nastavnika stranog jezika, odnosno nastavnika veština, nije potrebno mišljenje matičnog fakulteta.¹³³ Ukoliko matični fakultet ne dostavi mišljenje u roku od 45 dana od prijema zahteva, smatraće se da je dao pozitivno mišljenje.¹³⁴

Odeljak III odnosi se na utvrđivanje predloga za izbor u zvanje nastavnika koji se bavi načinom donošenja odluke o utvrđivanju predloga kandidata članom 16. definisano je da se po isteku roka za uvid javnosti, izbornom veću dostavlja referat Komisije, sa izdvojenim mišljenjem i blagovremeno izjavljenim primedbama ukoliko ih je bilo, odgovor Komisije na primedbe, kao i mišljenje matičnog fakulteta.¹³⁵

Ukoliko Komisija u svom odgovoru navede da su primedbe osnovane, da ih prihvata i da odustaje od dostavljenog referata, Izorno veće, na predlog dekana, imenuje novu Komisiju u kojoj je promenjeno najmanje dva člana u odnosu na raniju Komisiju.¹³⁶ Referat, izorno veće razmatra na prvoj narednoj sednici.¹³⁷ Ukoliko izorno veće oceni da referat ne sadrži sve elemente iz člana 12. ovog pravilnika, doneće zaključak o odlaganju donošenja odluke i odrediti rok od 30 dana za dopunu referata.¹³⁸

---

¹²⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 14, stav 1

¹²⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 14, stav 2

¹³⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 15, stav 1

¹³¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 15, stav 2

¹³² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 15, stav 3

¹³³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 15, stav 4

¹³⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 15, stav 5

¹³⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 16, stav 1

¹³⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 16, stav 2

¹³⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 16, stav 3

¹³⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 16, stav 4

Pravilnikom je u članu 17. propisano da Izorno veće fakulteta odlučuje na osnovu predloga Komisije¹³⁹ i može doneti: 1) odluku kojom utvrđuje predlog za izbor kandidata koga je Komisija predložila, ako usvoji predlog Komisije; 2) i 3) odluku kojom ne utvrđuje predlog za izbor kandidata koga je Komisija predložila, ako ne usvoji predlog Komisije ili ako usvoji predlog Komisije da se ne predlaže ni jedan kandidat; 4) odluku o imenovanju nove Komisije, ako ne usvoji predlog Komisije da se ne predlaže ni jedan kandidat. Pod novom Komisijom smatra se Komisija u kojoj je promenjeno najmanje većina članova u odnosu na raniju Komisiju.¹⁴⁰ Donošenjem odluke iz tačke 2) i 3) ovog člana postupak se obustavlja.¹⁴¹

Prema članu 18. Pravilnika (odeljak III) Izorno veće fakulteta donosi odluke iz člana 17. ovog pravilnika, većinom glasova od ukupnog broja nastavnika koji su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se nastavnik bira, pri čemu je potrebno prisustvo dve trećine članova izbornog veća koji imaju pravo da glasaju.¹⁴² Članom 19. propisano je da odluke izbornog veća iz člana 17. moraju biti obrazložene. Obrazloženje treba da sadrži razloge koji su bili odlučujući za donošenje takve odluke.¹⁴³ Odluka iz člana 17. stav 2. tač. 2) i 3) dostavlja se svim kandidatima prijavljenim na konkurs.¹⁴⁴

Drugi deo odeljka III Pravilnika odnosi se na pravnu zaštitu na fakultetu. U članu 20. obrazloženo je da kandidat prijavljen na konkurs za izbor u zvanje koji nije zadovoljan odlukom iz člana 17. stav 2. tačke 2) i 3) kojom se obustavlja postupak, može da izjavi žalbu izbornom veću fakulteta, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.¹⁴⁵

Izorno veće može:

- 1) odbaciti neblagovremenu žalbu i žalbu koju je izjavilo neovlašćeno lice.
- 2) odbiti žalbu, ako utvrdi da je neosnovana.
- 3) preinačiti prvostepenu odluku, ako utvrdi da je žalba osnovana.¹⁴⁶

Odluka po žalbi je konačna, a sudska zaštita se ostvaruje u radnom sporu.¹⁴⁷

---

¹³⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 17, stav 1

¹⁴⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 17, stav 2

¹⁴¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 17, stav 3

¹⁴² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 18, stav 1

¹⁴³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 19, stav 1

¹⁴⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 19, stav 2

¹⁴⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 20, stav 1

¹⁴⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 20, stav 2

¹⁴⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 20, stav 3

Deo 3. odeljka III objašnjava proceduru dostavljanja odluke o utvrđivanju predloga kandidata Univerzitetu, gde je članom 21. predviđeno da predlog kandidata za izbor u zvanje nastavnika, fakultet dostavlja Univerzitetu u roku od 15 dana, u elektronskoj formi i u jednom štampanom primerku, na propisanom obrascu (obrazac 1, 2 i 3), sa sledećim priložima:

- 1) odluka Izbornog veća fakulteta o utvrđivanju predloga za izbor u zvanje nastavnika;
  - 2) referat Komisije o prijavljenim kandidatima;
  - 3) sažetak na propisanom obrascu za sve prijavljene kandidate (obrazac 4 – A,B,V,G,D);
  - 4) izjava o izvornosti, u skladu sa Kodeksom profesionalne etike Univerziteta u Beogradu (obrazac 5);
  - 5) primedbe na izveštaj Komisije u toku stavljanja referata na uvid javnosti, ako je bilo takvih primedbi, kao i odgovor Komisije;
  - 6) mišljenje matičnog fakulteta iz člana 15. ovog pravilnika, odnosno obaveštenje dekana o podnetom zahtevu za pribavljanje mišljenja matičnog fakulteta;
  - 7) potvrdu, u zatvorenoj koverti sa odgovarajućom naznakom, da predloženi kandidat nije pravnosnažnom presudom osuđen za krivično delo protiv polne slobode, falsifikovanja isprave koju izdaje visokoškolska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi;
  - 8) potvrdu da predloženom kandidatu nije izrečena mera javne osude za povredu Kodeksa profesionalne etike, koju izdaje fakultet. Ako kandidat nije zaposlen na fakultetu na kome se vrši izbor, fakultet pribavlja potvrdu od ustanove u kojoj je kandidat bio zaposlen. Obrasci 1, 2, 3, 4 i 5 su sastavni deo ovog pravilnika.¹⁴⁸
- Članom 22. definisano je da do donošenja usklađenog spiska užih naučnih, odnosno umetničkih oblasti, posebna komisija koju čine nadležni prorektor i predsednici veća naučnih oblasti, određuje koje veće naučnih oblasti je nadležno da razmatra predlog fakulteta.¹⁴⁹

Postupak odlučivanja na Univerzitetu (odeljak IV) definiše odlučivanje na Veću naučnih oblasti (deo 1) i odlučivanje na Senatu (deo 2).

Prema članu 23. ukoliko se utvrdi da je dokumentacija nepotpuna ili sadrži izvesne nedostatke i nepravilnosti, predsednik veća naučnih oblasti pre sednice veća donosi zaključak kojim će zatražiti dopunu od fakulteta.¹⁵⁰ Ukoliko veće naučnih oblasti oceni da nije nadležno za

---

¹⁴⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 21

¹⁴⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 22

¹⁵⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 23, stav 1

konkretan predmet, doneće zaključak kojim će uputiti predmet nadležnom veću naučnih oblasti.¹⁵¹

Članom 24. definisano je da nakon razmatranja uredne dokumentacije, Veće naučnih oblasti može doneti:

- 1) odluku o izboru u zvanje docenta i vanrednog profesora, koga je predložilo izborno veće fakulteta;
- 2) odluku da se ne izabere kandidat koga je predložilo izborno veće fakulteta;
- 3) pozitivno ili negativno mišljenje o izboru u zvanje redovnog profesora.¹⁵²

Odluke i mišljenja iz stava 1. ovog člana moraju biti obrazloženi. Obrazloženje treba da sadrži razloge koji su bili odlučujući za donošenje takve odluke, odnosno mišljenja.¹⁵³ Ukoliko veće naučnih oblasti oceni da su za donošenje odluke, odnosno mišljenja, potrebna dodatna pojašnjenja fakulteta, doneće zaključak o odlaganju donošenja odluke, odnosno davanja mišljenja i odrediti rok od 30 dana od dana dostavljanja zaključka za dopunu predloga.¹⁵⁴ Ako predlog ne bude dopunjen u roku iz prethodnog stava, veće naučnih oblasti odlučuje na osnovu raspoložive dokumentacije.¹⁵⁵

Član 25. propisuje da Veće naučnih oblasti donosi odluke, zaključke i mišljenja iz člana 24. ovog pravilnika većinom glasova ukupnog broja članova veća.¹⁵⁶ Članovi veća mogu glasati „za“ i „protiv“ predloga koji se stavlja na glasanje. Izuzetno, član veća može biti „uzdržan“ samo ako u predmetnom slučaju postoji sukob interesa.¹⁵⁷ Prilikom donošenja odluka, zaključaka i mišljenja, potrebno je da sednici prisustvuje najmanje dve trećine članova veća naučnih oblasti.¹⁵⁸

U pogledu odlučivanja na Senatu, članom 26. definisano je da Senat donosi odluku o izboru u zvanje redovnog profesora, na predlog izbornog veća fakulteta, po pribavljenom mišljenju nadležnog veća naučnih oblasti.¹⁵⁹

Istim članom predviđeno je da Senat može doneti:

---

¹⁵¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 23, stav 2

¹⁵² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 24, stav 1

¹⁵³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 24, stav 2

¹⁵⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 24, stav 3

¹⁵⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 24, stav 4

¹⁵⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 25, stav 1

¹⁵⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 25, stav 2

¹⁵⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 25, stav 3

¹⁵⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 1

1) odluku o izboru predloženog kandidata u zvanje redovnog profesora; 2) odluku da se predloženi kandidat ne izabere u u zvanje redovnog profesora.¹⁶⁰

Odluke iz stava 2. ovog člana moraju biti obrazložene. Obrazloženje treba da sadrži razloge koji su bili odlučujući za donošenje takve odluke.¹⁶¹

Ukoliko Senat oceni da su za odlučivanje potrebna dodatna pojašnjenja, doneće zaključak o odlaganju donošenja odluke i zatražiće od veća naučnih oblasti, odnosno fakulteta, da se izjasne o tome u roku od 30 dana od dana dostavljanja zaključka.¹⁶² Ako predlog ne bude dopunjen u roku iz prethodnog stava, Senat odlučuje na osnovu raspoložive dokumentacije.¹⁶³

U pogledu pravne zaštite na Univerzitetu (deo 3) prema članu 27. kandidat prijavljen na konkurs za izbor u zvanje koji nije zadovoljan odlukom veća naučnih oblasti, odnosno Senata iz čl. 24. i 26. Pravilnika može da izjavi žalbu Senatu, preko fakulteta.¹⁶⁴

Žalba se dostavlja fakultetu u roku od 8 dana od dana dostavljanja odluke iz stava 1. ovog člana.¹⁶⁵

Izorno veće fakulteta se izjašnjava o navodima u žalbi i u roku od 30 dana od dana prijema žalbe, dostavlja žalbu i mišljenje Senatu.¹⁶⁶

Ukoliko Senat oceni da su za odlučivanje po žalbi potrebna dodatna pojašnjenja, doneće zaključak o odlaganju donošenja odluke i zatražiće od veća naučnih oblasti, odnosno fakulteta da se izjasne o tome u roku od 30 dana od dana dostavljanja zaključka.¹⁶⁷

Odlučujući po žalbi, Senat može:

- 1) odbaciti neblagovremenu žalbu i žalbu koju je izjavilo neovlašćeno lice;
- 2) odbiti žalbu, ako utvrdi da je neosnovana;
- 3) preinačiti prvostepenu odluku, ako utvrdi da je žalba osnovana. Odluka po žalbi je konačna, a sudska zaštita se ostvaruje u radnom sporu.¹⁶⁸

U delu 4. Pravilnika o dostavljanju odluke član 28. definiše da odluke organa iz člana 24. st. 1. tač. 1) i 2), i čl. 26. i 27. ovog pravilnika, Univerzitet dostavlja fakultetu u roku od 10

---

¹⁶⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 2

¹⁶¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 3

¹⁶² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 4

¹⁶³ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 5

¹⁶⁴ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 27, stav 1

¹⁶⁵ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 27, stav 2

¹⁶⁶ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 27, stav 3

¹⁶⁷ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 27, stav 4

¹⁶⁸ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 26, stav 5

radnih dana od dana donošenja odluke.¹⁶⁹ Fakultet u roku od 5 radnih dana dostavlja svim prijavljenim kandidatima odluku iz stava 1. ovog člana.¹⁷⁰

Delom 5. Pravilnika propisuju se pravila o zaključivanju ugovora o radu, pa prema članu 29., dekan fakulteta zaključuje ugovor o radu sa licem izabranim u zvanje nastavnika u skladu sa Zakonom, propisima kojima se reguliše rad, statutom i drugim opštim aktima fakulteta i Univerziteta, najkasnije u roku od 15 dana od dana konačnosti odluke o izboru u zvanje. Nastavnik, po pravilu, zasniva radni odnos sa punim radnim vremenom.¹⁷¹

Odredbe ovog pravilnika shodno se primenjuju i na izbore u zvanja nastavnika stranog jezika i nastavnika veština.¹⁷²

.....

U završnom delu izveštaja sumiraće se kako se pokreće inicijativa za napredovanje nastavnika, ukratko će se opisati procedure sa akcentom na to ko je u okviru procedure izbora nadležan za donošenje odluke, i odgovoriti na to da li nastavnik po dobijanju zvanja radni odnos zasniva na određeno ili na neodređeno vreme.

---

¹⁶⁹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 28, stav 1

¹⁷⁰ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 28, stav 2

¹⁷¹ Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 29

¹⁷² Pravilnik o postupku sticanja zvanja, član 31

6. Zaključak

U Hrvatskoj je zakonom propisano da zahtev za pokretanje postupka izbora u zvanje podnosi kandidat ili naučna organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s opštim aktom sveučilišta. Zakon je definisao da se zahtev za izbor u naučno zvanje uz dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u određeno zvanje podnosi ovlašćenoj naučnoj organizaciji, koja u roku 30 dana od dana primanja zahteva za izbor u naučno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo.¹⁷³ Povjerenstvo svoj izveštaj o tome da se kandidat izabere ili ne izabere u naučno zvanje podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja. Na osnovu izveštaja stručnog povjerenstva organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i predlog nadležnom matičnom odboru. Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i predlog organizacije. U slučaju da matični odbor propusti zakonom utvrđeni rok, kandidat može zahtevati od nadležnog područnog veća da samo odluči o zahtevu. Ukoliko matični odbor ne potvrdi mišljenje i predlog ovlašćene naučne organizacije, matični odbor će sam sprovesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršiće se u roku od šezdeset dana. Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti kandidatu i naučnoj organizaciji koja je sprovodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u naučno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u naučno zvanje primenuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, što znači da kandidat nema pravo žalbe na odluku o izboru, ali može pokrenuti upravni spor kojim se ne može doneti odluka o izboru kandidata u naučno zvanje, već samo ukinuti nezakonita odluka i odrediti ponovno sprovođenje postupka.

U Srbiji je Pravilnikom Univerziteta propisano da je pokretač inicijative za pokretanje postupka izbora u zvanje katedra koja dekanu upućuje obrazloženje za ovu inicijativu istovremeno prilažući predlog komisije za pripremu referata o prijavljenim kandidatima. U nastavku procedure dekan priprema predlog za pokretanje postupka za izbor nastavnika u odgovarajuće zvanje za užu naučnu, odnosno umetničku oblast i za imenovanje komisije za pripremu referata i upućuje ga izbornom veću, ali u slučaju da postoji potreba fakulteta, a da mu katedra nije dostavila obrazloženu inicijativu za pokretanje postupka, dekan može i

---

¹⁷³ Kao i u srpskoj proceduri izbora u zvanje, i u Hrvatskoj, Komisija se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem naučnom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor, a barem jedan član komisije ne može biti zaposlen u naučnoj organizaciji u kojoj je zaposlen kandidat.

samoinicijativno uputiti predlog izbornom veću za pokretanje postupka za izbor nastavnika i za imenovanje komisije za pripremu referata. Odluku o raspisivanju konkursa i o imenovanju komisije za pripremu referata donosi Izorno veće, koje i određuje predsedavajućeg komisije, i ono može doneti i drugačiju odluku od predloga dekana, odnosno katedre. Prema Zakonu o visokom obrazovanju visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika za uže naučne, stručne, odnosno umetničke oblasti utvrđene opštim aktom visokoškolske ustanove. Visokoškolska ustanova dužna je da konkurs za izbor u zvanje raspiše najkasnije šest meseci pre isteka vremena na koje je nastavnik/nastavnica biran(a) i da ga okonča u roku od devet meseci od dana raspisivanja konkursa. Takođe, u članu 75 Zakona o visokom obrazovanju stoji da Univerzitet vrši izbor u sva zvanja nastavnika, na predlog fakulteta, odnosno druge visokoškolske jedinice. Lice izabrano u zvanje predavača, višeg predavača, docenta i vanrednog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na period u trajanju od pet godina. Lice izabrano u zvanje profesora strukovnih studija i redovnog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na neodređeno vreme. Sa licem izabranim u zvanje nastavnika ugovor o radu zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana. Za staranje o ispravnosti i zakonitosti postupka sticanja zvanja nastavnika i zasnivanja radnog odnosa na fakultetu nadležan je dekan, kao organ poslovođenja fakulteta (čl. 4. Pravilnika o postupku sticanja zvanja)

Pravilnikom o postupku sticanja zvanja propisuju se pravila o zaključivanju ugovora o radu, pa prema članu 29., dekan fakulteta zaključuje ugovor o radu sa licem izabranim u zvanje nastavnika u skladu sa Zakonom, propisima kojima se reguliše rad, statutom i drugim opštim aktima fakulteta i Univerziteta, najkasnije u roku od 15 dana od dana konačnosti odluke o izboru u zvanje. Propisana procedura je takva da nastavnik po dobijanju zvanja automatski zasniva radni odnos što je i osnovna razlika u odnosu na hrvatske propise jer je Stavom 2 članka 83 Statuta Sveučilišta propisano da konkurs za izbor u zvanja i na radna mesta, Sveučilište ili njegova sastavnica mogu raspisati samo ako je radno mesto predviđeno opštim aktom Sveučilišta ili opštim aktom sastavnice na koji je Senat dao saglasnost. Takva radna mesta finansiraju se iz proračuna Sveučilišta. Sastavnica može raspisati konkurs za radna mesta izvan stava 2. ovoga članka ako je obezbedila potrebna finansijska sredstva.

U Srbiji, nastavnik po sticanju zvanja, po pravilu, zasniva radni odnos sa punim radnim vremenom, ali kako je već napomenuto sve do sticanja zvanja redovnog profesora ugovor o

radu nastavnik Univerziteta potpisuje na određeno vreme. Ovo je druga bitna razlika u odnosu na hrvatsko zakonodavstvo.

Članak 102, stavka 1 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju propisuje da se sa osobama izabranim na naučno-nastavna, umetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mesta sklapa ugovor o radu na neodređeno vreme, s obavezom sprovođenja reizbora ili izbora na više radno mesto. U stavu 2 navodi se da se reizbor osobe na naučno-nastavnim, umetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mestima, osim redovnih profesora u trajnom zvanju, vrši na način da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom veću visokog učilišta u kojem je kandidat zaposlen izveštaj o radu zaposlenog svakih pet godina saobrazno opštim aktima visokog učilišta.

Korišćeni zakonski i podzakonski akti:

Zakon o visokom obrazovanju (“Sl. Glasnik RS”, br. 88/2017, 73/2018, 27/2018 – dr. zakon, 67/2019, 6/2020 – dr. zakoni, 11/2021 – autentično tumačenje, 67/2021 i 67/2021 – dr. zakon)
https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_visokom_obrazovanju.html

Pravilnik o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu („Glasnik Univerziteta u Beogradu” br. 200/2017 i 210/2019)

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pročišćeni tekst zakona NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 I;
<https://www.zakon.hr/z/320/Zakon-o-znanstvenoj-djelatnosti-i-visokom-obrazovanju>

Potpisani pročišćeni tekst Statuta Sveučilišta utvrđen 09.10.2017., Rektorat Sveučilišta u Zagrebu